

אבל (א) אסיפת אפר הפרה, (ב) ומילוי המים, (ג) וקידוש האפר במים, נעשים אף בלילה.

ומהברייתא בה מבוארים הדברים הנ"ל, בא רבי יהושע בר אבא לסייע לרב, שאמר פרה שחיתתה בזר פסולה.

שכן בברייתא מבואר, שאשה פסולה לשחוט, מהכתוב "וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל מַחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשַׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו", ואם כן, על כרחך דעת התנא של הברייתא, שמשמעות הכתוב היא, שאלעזר עצמו ישחט, ומכאן ששחיטה פסולה בזר.

כל הפרשה כולה משמע מוציא מיד משמע ומשמע ממילא

אמר עולא, כל פרשת פרה, כמו שהיא סדורה עבודה אחר עבודה, משמע מוציא מיד משמע, [=יש משמעות כתוב זה, סותרת ומוציאה מידי משמעות כתוב אחר], ומשמע ממילא [=ויש שאין משמעות כתוב זה סותרת ומוציאה מידי משמעות כתוב אחר, ואם כן הכתוב כמשמעותו כן הוא]. שכשתדקדק בפרשה, אינך יכול להשוות שיטת הפרשה בשוה, שיהיו כל מקראותיה שוים זה עם זה, אלא יש בהן, שמשמעות מקרא זה מוציא מכלל משמעות מקרא שלפניו, מה שפסל זה הכשיר זה, או מה שהכשיר זה פוסל זה. ויש בה מקראות, שמשמעות הכתוב עומד במקומו, ואינו מוציא מכלל חברו. ולפי סידורן יש לך להבין מהו המוציא מכלל חברו, ומי משמע ממילא.

וכן אמר רבי אסי בדף מ"ג, כשהיו רבי יוחנן וריש לקיש מדקדקים בפרשת פרה, לא היו מעלים מתוכה דבר חידוש, להיות יכולים לאחוז בשיטתה, להשוות שיהיו מקראותיה כולם מוציאים זה מיד זה, או כולם מתקיימים זה אחר זה, אלא כמאי דמסיק תעלא מבי כרבא [=כמו שמעלה השועל ברגליו כשדורס על שדה ניר], והיו אומרים, משמע מוציא מיד משמע, ומשמע ממילא.

ולהלן יתבארו בעזה"י דרשות הכתובים.

[במדבר י"ט א-ג] וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר. זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה ה' לֵאמֹר דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עַל. וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל מַחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשַׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו. וְלָקַח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּהוּ אֶל נֹכַח פְּנֵי אֱהֱל מוֹעֵד מִדָּמָהּ שֶׁבַע פְּעָמִים. וְשָׂרַף אֶת הַפָּרָה לְעֵינָיו אֶת עֵרָה וְאֶת בְּשָׂרָהּ וְאֶת דָּמָהּ עַל פְּרִשָׁה יִשְׂרָאֵל. וְלָקַח הַכֹּהֵן עֵץ אֲרָז וְאֵזוֹב וְשִׁנֵי תוֹלַעַת וְהִשְׁלִיךְ אֶל תוֹךְ שַׂרְפַּת הַפָּרָה. וַיִּכְבֶּס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרִחַץ בְּשָׂרוֹ בְּמִים וְאַחַר יָבֹוא אֶל הַמַּחֲנֶה וְטָמְא אֹתָהּ עַד הָעֶרֶב. וְהִשְׂרַף אֹתָהּ וַיִּכְבֶּס בְּגָדָיו בְּמִים וְרִחַץ בְּשָׂרוֹ בְּמִים וְטָמְא עַד הָעֶרֶב. וְהָאֵסֹף אִישׁ טָהוֹר אֶת אֶפְרַיִם הַכֹּהֵן וְהֵינִיחַ מַחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמִקוֹם טָהוֹר וְהִיתָה לְעֵדוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמַרְתָּ לְמִי נָדָה חֲטָאת הוּא. וַיִּכְבֶּס הָאֵסֹף אֶת אֶפְרַיִם הַכֹּהֵן אֶת בְּגָדָיו וְטָמְא עַד הָעֶרֶב וְהִיתָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלָגַר הִגֵּר בְּתוֹכָם לְחַקַּת עוֹלָם.